

Predkladacia správa

Návrh na uzavretie hostiteľskej dohody medzi Slovenskou republikou a Stálym arbitrážnym dvorom (ďalej len „hostiteľská dohoda“) predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky na základe plnenia uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 193 z 3. apríla 2024, ktorým boli určené teritoriálne a vecné priority v oblasti uzatvárania medzinárodných zmlúv Slovenskej republiky na obdobie 2024 až 2025.

Účelom hostiteľskej dohody je vzájomná spolupráca Slovenskej republiky a Stáleho arbitrážneho dvora súčasne s opätovným potvrdením postoja Slovenskej republiky, ktorým sa dlhodobo hlási k podpore riešenia sporov mierovými prostriedkami a k posilňovaniu medzinárodných súdnych inštitúcií. Prostredníctvom hostiteľskej dohody bude mať Slovenská republika možnosť príležitostne hostiť na svojom území medzinárodné arbitrážne, zmierovacie, mediačné a obdobné konania, ktoré sú vedené touto prestížnou arbitrážnou inštitúciou.

Dohoda predstavuje právny rámec uvedenej spolupráce a stanovuje podmienky, za ktorých je Stály arbitrážny dvor oprávnený vykonávať svoj mandát na území Slovenskej republiky na *ad hoc* báze. Predmetom úpravy je bezodplatné poskytnutie priestorov potrebných na konkrétne konanie v prípade, ak bude miesto konania určené na území Slovenskej republiky, ako aj výsady a imunity dvora, a rôzne režimy výsad a imunit pre jeho personál, arbitrov a ďalšie osoby zúčastňujúce sa na konaniach. Prípadné poskytnutie vhodných priestorov zabezpečí Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky z rozpočtových krytých zdrojov ako aj prostredníctvom spolupráce so Slovenskou advokátskou komorou.

Stály arbitrážny dvor so sídlom v holandskom Haagu je medzinárodnou vládnu organizáciou združujúcou 129 štátov a zároveň najstaršou fungujúcou inštitúciou mierového riešenia sporov (od r. 1899). Do jeho portfólia spadajú spory z rozličných oblastí, vrátane investícií, obchodu, ochrany životného prostredia, morského práva, pričom ide o spory medzi štátmi, medzi štátmi a súkromnými subjektami ako aj medzi súkromnými subjektami navzájom. V súčasnosti spravuje takmer 200 sporov, a okrem sídla v Haagu má päť regionálnych úradov. Hostiteľské dohody má uzatvorené s 19 štátmi, napríklad s Rakúskom, Írskom a Portugalskom.

Podľa právneho poriadku Slovenskej republiky je hostiteľská dohoda vzhľadom na úpravu vyňatia z jurisdikcie a ďalších výsad a imunit osôb medzinárodnou zmluvou prezidentskej povahy. V zmysle článku 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky sa pred jej ratifikáciou vyžaduje súhlas Národnej rady Slovenskej republiky a v zmysle článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky bude mať po nadobudnutí platnosti prednosť pred zákonmi.

Gestorom hostiteľskej dohody je Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, pričom jej vykonávanie sa bude týkať aj pôsobností iných ústredných orgánov štátnej správy.

Návrh hostiteľskej dohody je vypracovaný v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, všeobecnými zásadami medzinárodného práva a záväzkami vyplývajúcimi Slovenskej republike z iných medzinárodnoprávných nástrojov.

Predkladaný návrh **má negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy**, nemá vplyvy na životné prostredie, sociálny vplyv ani vplyv na informatizáciu spoločnosti, vplyv na služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Materiál bol predmetom pripomienkového konania a rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky. Na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa **predkladá bez rozporu**.